

Výkladové stanovisko k novele zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR ve vztahu k § 60a zákona o sociálních službách

Zákonem č. 418/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, byl s účinností od 1. 1. 2022 § 44 odst. 1 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o policii“) novelizován tak, že na konci tohoto odstavce byla doplněna věta *„Pokud společně obydlí obývá nezletilé dítě, považuje se za ohroženou osobu podle této hlavy.“*

Nově tak ust. § 44 odst. 1 zákona o policii, týkající se vykázaní, zní následovně:

*(1) Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti. **Pokud společně obydlí obývá nezletilé dítě, považuje se za ohroženou osobu podle této hlavy.***

V souvislosti s touto změnou vyvstává otázka, jak má postupovat sociální služba intervenčního centra dle § 60a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“) v případě, kdy ohroženými osobami budou i nezletilé děti, a to s ohledem na kapacitní a personální náročnost. Tedy jakým způsobem kontaktovat či pracovat s nezletilým dítětem, pokud bude toto dítě součástí úředního záznamu o vykázaní. Dosavadní praxe intervenčních center je taková, že mají cílovou skupinu nastavenou od 16 let výše, a to v návaznosti na plnou procesní způsobilost dle § 403 odst. 3 zák. č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů. Kontakt mladších nezletilých dětí je pak centrem zajišťován spoluprací s ohroženým rodičem jakožto zákonným zástupcem a úzkou profesní spoluprací s příslušným orgánem sociálně právní ochrany dětí. K přímému kontaktování dítěte však nedochází.

Zákon o sociálních službách nebyl v souvislosti s výše citovanou změnou novelizován. Jeho aktuální § 60a ve svém odst. 1) uvádí, že na základě vykázaní ze společného obydlí podle zvláštního právního předpisu¹ je osobě ohrožené násilným chováním vykázané osoby nabídnuta pomoc nejpozději do 48 hodin od doručení kopie úředního záznamu o vykázaní intervenčnímu centru. Pomoc intervenčního centra může být poskytnuta rovněž na základě žádosti osoby ohrožené násilným chováním jiné osoby obývající s ní společné obydlí nebo i bez takového podnětu, a to bezodkladně poté, co se intervenční centrum o ohrožení osoby násilným chováním dozví. Sociální služby v intervenčním centru jsou poskytovány jako služby ambulantní, terénní nebo pobytové.

Z tohoto textu je zřejmé, že primárním úkolem sociální služby intervenční centrum je pomoci osobě ohrožené násilným chováním, a to nabídnutím jí této pomoci do 48 hodin od doručení kopie úředního záznamu o vykázaní. Pomoci lze i na základě žádosti samotné osoby ohrožené násilným chováním jiné osoby obývající s ní

¹ Zde zákon o sociálních službách nesprávně odkazuje na již neplatný zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ale z logiky věci lze odvodit, že odkaz má směřovat na ust. § 44 platného zákona o policii.

společné obydlí nebo i bez takovéto žádosti, a to bezodkladně poté, co se intervenční centrum o ohrožení osoby násilným chováním dozví.

To, že novelizace zákona o policii rozšířila text § 44 odst. 1 o explicitní zahrnutí nezletilého dítěte, lze spíše než za změnu předmětného ustanovení považovat za upřesnění již stanoveného. Dá se tak říci, že povinnosti subjektů, pomáhajících osobám ohroženým násilným chováním, nebyly touto novelizací jakkoli dotčeny – ostatně praktikovaná pomoc nezletilým ještě před touto novelizací vyplývá již výše popsané praxe.

Důvodová zpráva k zákonu č. 418/2021 Sb. k této změně mlčí, neboť hlavní část novelizace zákona o policii se týkala jiných ustanovení.

Lze tedy dovodit, že s ohledem na velice pravděpodobnou snahu zákonodárce pouze výslovně zdůraznit jako ohroženou osobu i nezletilé dítě, lze akceptovat navrhovaný výklad, korespondující s dosavadní praxí. Tedy že s nezletilým dítětem, bude-li součástí úředního záznamu o vykázání, bude spolupracováno za pomoci jeho zákonného zástupce při souběžné spolupráci s příslušným orgánem sociálně právní ochrany dětí. Takovým způsobem bude zajištěno (tak jako doposud bylo), že dítěti bude poskytnuta potřebná pomoc, a to bez ohledu na skutečnost, že toto dítě nebylo přímo kontaktováno pracovníkem intervenčního centra.